

Näringsdepartementet

Boverket
Box 534
371 23 Karlskrona

Uppdrag att ta fram vägledning och föreskrifter till bestämmelserna om tillfälliga anläggningsboenden i plan- och byggförordningen (2011:338)

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Boverket att, enligt 10 kap. 3 a § plan- och byggförordningen (2011:338), ta fram vägledning och föreskrifter beträffande i vilken utsträckning som kraven på tekniska egenskaper och utformning i fråga om tillfälliga anläggningsboenden ska anpassas och avsteg från kraven göras enligt 3 kap. 28 § samma förordning. Arbetet ska ges hög prioritet i Boverkets verksamhet.

Boverket ska med särskild skyndsamhet ta fram vägledning och föreskrifter i den del som avser anpassningar och avsteg i förhållande till de tekniska egenskapskraven på säkerhet i händelse av brand. Arbetet med vägledning ska bedrivas med inriktningen att vägledningen ska kunna presenteras i nära anslutning till den tidpunkt då förordningen träder i kraft. Arbetet med att ta fram föreskrifter ska bedrivas med inriktningen att föreskrifterna ska kunna beslutas så snart som möjligt under det första halvåret 2016.

I fråga om anpassningar och avsteg i förhållande till övriga krav på utformning och tekniska egenskaper ska arbetet med att ta fram vägledning och föreskrifter bedrivas skyndsamt med inriktningen att vägledningen ska kunna presenteras och föreskrifterna ska kunna beslutas under det första halvåret 2016.

Om Boverket bedömer att det är lämpligt kan vägledningen och föreskrifterna presenteras respektive beslutas i den takt som dessa färdigställs.

Boverket ska redovisa en sammanställning över de åtgärder som myndigheten har vidtagit med anledning av uppdraget senast

den 30 augusti 2016 till Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Redovisningen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 10 december 2015 om ändringar i plan- och byggförordningen som innebär särskilda undantag i fråga om tekniska egenskapskrav och utformningskrav för så kallade tillfälliga anläggningsboenden (3 kap. 27–29 §§). Ändringen görs i syfte att snabbt kunna ordna boende för det stora antal asylsökande som har kommit till Sverige på senare tid.

De nya bestämmelserna innebär bland annat att de tekniska egenskapskraven på energihushållning och hushållning med vatten och avfall inte gäller för ett tillfälligt anläggningsboende. Ett tillfälligt anläggningsboende ska inte heller behöva vara försett med hiss. Vidare ska de tekniska egenskapskraven avseende skydd i händelse av brand, skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö, säkerhet vid användning, skydd mot buller, lämplighet för det avsedda ändamålet samt tillgänglighet och användbarhet anpassas och avsteg från kraven görs i den utsträckning som är skälig i förhållande till åtgärdens art, omfattning och varaktighet. Anpassningar och avsteg som görs ska dock inte få medföra en oacceptabel risk för människors hälsa och säkerhet. Boverket får meddela föreskrifter om i vilken utsträckning som kraven ska anpassas och avsteg från kraven ska göras.

Skälen för regeringens beslut

Ändringarna i plan- och byggförordningen innebär att de krav som gäller för tillfälliga anläggningsboenden anpassas och att det i vissa avseenden kommer att bli lättare att etablera sådana boenden. Behovet av att snabbt kunna ordna boende för det stora antalet asylsökande medför att ändringarna i plan- och byggförordningen behöver träda i kraft så snart som möjligt.

För att förhindra att tillämpningsproblem uppstår med anledning av de nya bestämmelserna är det angeläget att Boverket tar fram vägledning och sådana föreskrifter som avses i 10 kap. 3 a § plan- och byggförordningen så snart som möjligt. Med tanke på att det kan finnas risk för allvarliga konsekvenser, i händelse av att byggherren och byggnadsnämnden tillämpar bestämmelserna på fel sätt, är det angeläget att Boverket tar fram den vägledning och de föreskrifter som behövs när det gäller vilka anpassningar och avsteg som ska ske, bland annat i förhållande till kraven på säkerhet i händelse av brand. Vägledning och föreskrifter behövs även i förhållande till de anpassningar och avsteg som ska ske i förhållande till kraven på skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö, säkerhet vid användning, skydd mot buller, lämplighet för det

avsedda ändamålet samt tillgänglighet och användbarhet. Detta beslut avser att säkerställa att så sker.

Mot bakgrund av att det är angeläget att snabbt underlätta etableringen av nya tillfälliga anläggningsboenden bör vägledning och föreskrifter tas fram skyndsamt. Det finns i detta sammanhang anledning att erinra om de möjligheter som finns för en myndighet att i vissa fall besluta om allmänna råd och föreskrifter redan innan myndigheten har upprättat en konsekvensbeskrivning och berett berörda myndigheter och organisationer m.fl. tillfälle att yttra sig över denna (jfr 4 § andra stycket förordningen [2007:1244] om konsekvensutredning vid regelgivning, 3 § förordningen [2011:118] om myndigheters inhämtande av yttrande från Regelrådet och 3 § förordningen [2014:570] om regeringens medgivande till beslut om vissa föreskrifter). En konsekvensutredning ska i sådant fall i stället upprättas efter det att beslutet är fattat.

På motsvarande sätt kan det finnas skäl att i samband med en eventuell anmälan till kommissionen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (anmälningsdirektivet) åberopa brådskande skäl (artikel 6, punkten 7 a). Detta medför att det inte blir någon frysningsperiod, dvs. att medlemslandet inte behöver vänta på att den aktuella kommentarstiden löpt ut innan föreskriften kan antas.

Eftersom det kan ändå kan ta viss tid att ta fram föreskrifter bör Boverket även ges i uppdrag att ta fram vägledning till byggherrar och byggnadsnämnderna hur bestämmelserna bör förstås.

Övrigt

När det gäller vägledning och föreskrifter i fråga om sådana egenskaper som även regleras i andra författningar, t.ex. miljöbalken, arbetsmiljölagen (1977:1160) och lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, ska Boverket inom ramen för uppdraget inhämta synpunkter från berörda myndigheter, t.ex. Arbetsmiljöverket, Folkhälsomyndigheten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Utöver från de nyss nämnda myndigheterna bör, vid behov, kunskap även inhämtas från andra myndigheter som har särskild kompetens inom de områden där avsteg och anpassningar kan bli aktuella, t.ex. Barnombudsmannen och Myndigheten för delaktighet.

Vid bedömningen av vad som utgör en oacceptabel risk ska Boverket ta hänsyn till skillnader mellan grupperns olika behov och förutsättningar, exempelvis avseende, kön, ålder och funktionsförmåga.

På regeringens vägnar

Anna Johansson

Johan Hjalmarsson

Kopia till

Justitiedepartementet/L4, L7, SIM och SSK
Utrikesdepartementet/FIM
Försvarsdepartementet/MFI
Socialdepartementet/FS och FST
Finansdepartementet/K
Miljö- och energidepartementet/E och MM
Näringsdepartementet/FF och SUBT
Kulturdepartementet/DISK
Arbetsmarknadsdepartementet/ARM
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Migrationsverket
Kommerskollegium
Försvarsmakten
Folkhälsomyndigheten
Myndigheten för delaktighet
Naturvårdsverket
Statens energimyndighet
Diskrimineringsombudsmannen
Barnombudsmannen
Arbetsmiljöverket
Sveriges Kommuner och Landsting